

Comhairle an
an Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 16 Deireadh Fómhair
2026
(OR. en)

12770/26

Comhaid Idirinstitiúideacha:

2026/0243 (NLE)

2026/0244 (NLE)

RECH 346
COASI 168

GNÍOMHARTHA REACHTACHA AGUS IONSTRAIMÍ EILE

Ábhar: Comhaontú idir na tAontas Eorpach agus na Astráil maidir le rannpháirtíocht
na hAstráile i gcláir an Aontais

COMHAONTÚ
IDIR AN tAONTAS EORPACH
AGUS AN ASTRÁIL
MAIDIR LE RANNPÁIRTÍOCHT NA hASTRÁILE
I gCLÁIR AN AONTAIS

TÁ AN tAONTAS EORPACH (dá ngairtear ‘an tAontas’ anseo feasta),

agus

AN ASTRÁIL,

dá ngairtear an ‘Páirtí’ ar bhonn aonair agus ‘na Páirtithe’ go comhpháirteach anseo feasta,

AR MIAN LEO creat marthanach um chomhar idir na Páirtithe a bhunú, ar creat é a bhfuil coinníollacha soiléire ann maidir le rannpháirtíocht na hAstráile i gcláir agus i ngníomhaíochtaí an Aontais, mar aon le sásra lena n-éascaítear bunú na rannpháirtíochta sin i gcláir nó i ngníomhaíochtaí aonair de chuid an Aontais;

I bhFIANAISE spriocanna coiteanna, luachanna coiteanna agus naisc láidre na bPáirtithe arna mbunú *inter alia* tríd an gCreat-Chomhaontú idir an tAontas Eorpach agus a Bhallstáit, de pháirt, agus an Astráil, den pháirt eile, arna dhéanamh in Manila an 7 Lúnasa 2017 (dá ngairtear ‘an Creat-Chomhaontú’ anseo feasta), agus an Comhaontú maidir le comhar eolaíoch agus teicniúil idir an Comhphobal Eorpach agus an Astráil, arna dhéanamh in Canberra an 23 Feabhra 1994, arna leasú, lena soláthraítear creat ginearálta le haghaidh comhar sa taighde agus i réimsí ábhartha eile idir na Páirtithe, agus lena n-aithnítear mian chomhchoiteann na bPáirtithe a gcaidreamh agus an comhar eatarthu a fhorbairt, a neartú, a spreagadh agus a shíneadh a thuilleadh;

I bhFIANAISE iarrachtaí na bPáirtithe an comhphobal idirnáisiúnta a threorú trí dhul i gcomhar lena bhfreagairt chun aghaidh a thabhairt ar dhúshláin dhomhanda i gcomhréir leis an bplean gníomhaíochta ar mhaithe le daoine, an pláinéad agus an rathúnas i gclár oibre na Náisiún Aontaithe’ ‘An Domhan a Chlaohlú: Clár Oibre 2030 don Fhorbairt Inbhuanaithe’, agus á admháil dóibh gur uirlisí fíor-riachtanacha iad an taighde agus an nuálaíocht agus gurb iad is mó a spreagann an fás inbhuanaithe a bheidh á threorú ag an nuálaíocht, an t-iomaíochas agus an tarraingteacht eacnamaíoch;

AG AITHINT DÓIBH a thábhachtaí atá na bunluachanna comhroinnte agus na bunphrionsabail chomhroinnte atá mar bhonn leis an gcomhar idirnáisiúnta idir na Páirtithe sa taighde agus sa nuálaíocht, amhail eitic agus sláine sa taighde, comhionannas inscne, éagsúlacht agus cuimsiú, agus comhdheiseanna do dhaoine a bhfuil féiniúlachtaí agus cúlraí éagsúla acu, agus cuspóir comhroinnte na bPáirtithe an comhar idir eagraíochtaí i réimse an taighde agus na nuálaíochta, lena n-áirítear ollscoileanna, agus malartú dea-chleachtas agus gairmeacha taighde tarraingteacha a chothú agus a éascú, soghluaisteacht trasteorann agus idirearnálach taighdeoirí a éascú, gluaiseacht oscailte shlán eolais eolaíoch agus nuálaíochta eolaíche a chothú, an urraim don tsaoirse acadúil agus do shaoirse an taighde eolaíoch a chur chun cinn, agus tacú le hoideachas eolaíochta agus le gníomhaíochtaí cumarsáide;

AG AITHINT DÓIBH rún na bPáirtithe comhoibriú agus rannchuidiú leis na gníomhaíochtaí taighde agus nuálaíochta agus le misin an Aontais arb é is aidhm dóibh tacú le hacmhainneachtaí taighde agus iad a neartú chun aghaidh a thabhairt ar dhúshláin dhomhanda, mar aon lena n-iomaíochas tionsclaíoch féin a neartú, agus, ina dhiaidh sin, tionchar claochlaitheach shistéamacha a bhaint amach dá sochaithe chun tacú le Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe, agus chun obair lena chéile ar réimsí tosaíochta don chomhar;

DE BHRÍ go gcomhoibríonn an Astráil agus an tAontas maidir le saincheisteanna straitéiseacha ar fud caidreamh cuimsitheach a bhfuil an Creat-Chomhaontú mar bhonn taca leis, agus go roghnaíonn siad oibriú i gcomhar i réimsí na heolaíochta, an taighde agus na nuálaíochta, agus urraim fhrithpháirteach á tabhairt do thiomantas domhain a chéile do bharr feabhais taighde, agus oibriú chun bealaí nuálacha a aimsiú chun aghaidh a thabhairt ar dhúshláin dhomhanda;

AG AITHINT DÓIBH go bhfuil oscailteacht, comhar idirnáisiúnta agus saoirse acadúil mar bhonn agus mar thaca ag barr feabhais sa taighde agus sa nuálaíocht, agus an tráth céanna ag aithint dóibh go n-eascraíonn rioscaí do shláine agus d'úsáid fhreagrach taighde a dhéantar go hidirnáisiúnta as comhthéacsanna geopholaitiúla agus teicneolaíocha atá ag teacht chun cinn, agus ag dearbhú dóibh an fhreagracht faoi seach atá ar na Páirtithe bearta iomchuí agus comhréireacha a chur i bhfeidhm chun a n-éiceachórais taighde agus nuálaíochta a choimirciú, lena n-áirítear slándáil taighde, i gcomhréir le hoibleagáidí idirnáisiúnta agus leis an dlí intíre;

AG MEABHRÚ DÓIBH go bhfuil nochtadh faisnéise rúnaicmithe faoin gComhaontú seo faoi réir an Chomhaontaithe idir an Astráil agus an tAontas Eorpach maidir le Slándáil Faisnéise Rúnaicmithe, arna dhéanamh sa Bhruiséil an 13 Eanáir 2010, sa leagan is cothroime le dáta de;

DÉ BHRÍ gur bunaíodh clár an Aontais, Fís Eorpach – an Clár Réime um Thaighde agus um Nuálaíocht (dá ngairtear ‘an Clár Fís Eorpach’ anseo feasta) le Rialachán (AE) 2021/695 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 28 Aibreán 2021 lena mbunaítear Fís Eorpach – an Clár Réime um Thaighde agus um Nuálaíocht, lena leagtar síos a rialacha maidir le rannpháirtíocht agus scaipeadh, agus lena n-aisghairtear Rialacháin (AE) Uimh. 1290/2013 agus (AE) Uimh. 1291/2013 (IO AE L 170, 12.5.2021, lch. 1 ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>);

AG AITHINT DÓIBH na bprionsabal ginearálta a leagtar amach i Rialachán (AE) 2021/695;

AG CUR I dTÁBHACHT ról na gComhpháirtíochtaí Eorpacha a thugann aghaidh ar roinnt de na dúshlán is práinní atá san Eoraip trí thionscnaimh chomhbheartaithe thaighde agus nuálaíochta lena rannchuidítear go mór leis na tosaíochtaí sin de chuid an Aontais i réimse an taighde agus na nuálaíochta ina bhfuil gá le mais chriticiúil agus fis fhadtéarmach, agus ag cur i dtábhacht rannpháirtíocht na dtíortha comhlachaithe sna Comhpháirtíochtaí sin;

AG AITHINT DÓIBH gur cheart go dtiocfadh sochair fhrithpháirteacha as rannpháirtíocht chómhálartach i gcláir thaighde agus nuálaíochta a chéile, agus á admháil dóibh go bhforchoimeádann na Páirtithe a gceart chun teorainn nó coinníoll a chur le rannpháirtíocht ina gcláir thaighde agus nuálaíochta, lena n-áirítear, go háirithe, i gcás gníomhaíochtaí a bhaineann lena sócmhainní straitéiseacha, leasanna, neamhspleáchas nó slándáil,

TAR ÉIS COMHAONTÚ MAR A LEANAS:

AIRTEAGAL 1

Ábhar

Bunaítear leis an gComhaontú seo na téarmaí agus na coinníollacha ginearálta is infheidhme maidir le rannpháirtíocht na hAstráile in aon chlár nó in aon ghníomhaíocht de chuid an Aontais agus na téarmaí agus na coinníollacha sonracha is infheidhme maidir le rannpháirtíocht na hAstráile i gclár nó i ngníomhaíocht de chuid an Aontais a chumhdaítear le Prótacal a ghabhann leis an gComhaontú seo.

AIRTEAGAL 2

Sainmhínithe

Chun críocha an Chomhaontaithe seo, tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

(a) ciallaíonn ‘bungníomh’:

- (i) gníomh dlí ó cheann amháin nó níos mó d’institiúidí an Aontais, seachas moladh nó tuairim, lena mbunaítear clár, agus lena soláthraítear bunús dlí le haghaidh gníomhaíochta lena gcuirtear chun feidhme an chaiteachais chomhfhreagraigh arna iontráil i mbuiséad ginearálta an Aontais (dá ngairtear ‘buiséad an Aontais’ anseo feasta) nó chur chun feidhme na ráthaíochta buiséadaí nó an chúnaimh airgeadais arna dtacú ag buiséad an Aontais, lena n-áirítear aon leasú agus aon ghníomh ábhartha d’institiúid de chuid an Aontais a fhorlíonann nó a chuireann an gníomh sin chun feidhme, seachas na gníomhartha sin lena nglactar cláir oibre, nó

- (ii) gníomh dlí ó cheann amháin nó níos mó d’institiúidí de chuid an Aontais, seachas moladh nó tuairim, lena mbunaítear gníomhaíocht arna maoiniú ó bhuiséad an Aontais seachas na cláir, lena n-áirítear aon leasú agus aon ghníomh ábhartha d’institiúid de chuid an Aontais a fhorlíonann nó a chuireann an gníomh dlí sin chun feidhme, seachas na gníomhartha sin lena nglactar cláir oibre;
- (b) ciallaíonn ‘comhaontú cistiúcháin’ comhaontú a bhaineann le cláir agus gníomhaíochtaí de chuid an Aontais faoi na Prótacail a ghabhann leis an gComhaontú seo, a nglacann an Astráil páirt iontu, lena gcuirtear cistí ón Aontas chun feidhme, amhail comhaontú deontais, comhaontú ranníocaíochta, comhaontú comhpháirtíochta maidir leis an gcreat airgeadais, comhaontú maoiniúcháin nó comhaontú ráthaíochta;
- (c) ciallaíonn ‘rialacha eile a bhaineann le cur chun feidhme chláir agus gníomhaíochtaí an Aontais’ rialacha arna leagan síos i Rialachán (AE, Euratom) 2024/2509 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Meán Fómhair 2024 maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais (IO AE L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>) (dá ngairtear ‘an Rialachán Airgeadais’ anseo feasta), chomh maith leis na rialacha a leagtar amach sa chlár oibre nó i nglanna nó i nósanna imeachta dámhachtana eile de chuid an Aontais;
- (d) ciallaíonn ‘nós imeachta dámhachtana de chuid an Aontais’ nós imeachta maidir le cistiú ón Aontas Eorpach a dhámhachtain ar nós imeachta é a sheolfaidh an tAontas Eorpach nó daoine nó eintitis a bhfuil sé de chúram orthu cistí de chuid an Aontais Eorpaigh a chur chun feidhme;

- (e) ciallaíonn ‘eintiteas de chuid na hAstráile’ aon duine nádúrtha nó dlítheanach ar a bhfuil cónaí nó atá bunaithe san Astráil, nó arb é Rialtas na hAstráile é nó arb é Rialtas na hAstráile é i rialtas stáit nó críche de chuid na hAstráile é, agus a ghlacann páirt i ngníomhaíochtaí cláir nó gníomhaíochta de chuid an Aontais i gcomhréir leis na bunghníomhartha;
- (f) ciallaíonn ‘bliain airgeadais an Aontais’ an tréimhse ón 1 Eanáir go dtí an 31 Nollaig

AIRTEAGAL 3

An rannpháirtíocht a bhunú

1. Ceadófar don Astráil páirt a ghlacadh i gcláir nó i ngníomhaíochtaí an Aontais agus rannchuidiú leo, nó, i gcásanna eisceachtúla, i gcodanna díobh, atá oscailte le haghaidh rannpháirtíocht na hAstráile i gcomhréir leis na bunghníomhartha agus mar a chumhdaítear leis na Prótacail a ghabhann leis an gComhaontú seo.
2. Leagtar síos na téarmaí agus na coinníollacha sonracha maidir le rannpháirtíocht na hAstráile sa Chlár Fís Eorpach sa Phrótacal maidir le comhlachas na hAstráile le Fís Eorpach – an Clár Réime um Thaighde agus um Nuálaíocht (2021-2027) a ghabhann leis an gComhaontú seo. De mhaolú ar Airteagal 15(13) den Chomhaontú seo, féadfar le cinneadh ón gComhchoiste arna bhunú faoi Airteagal 14 den Chomhaontú seo (dá ngairtear an ‘Comhchoiste’ anseo feasta) an Prótacal sin a leasú.
3. De mhaolú ar Airteagal 15(13) den Chomhaontú seo, leagfar síos na téarmaí agus na coinníollacha sonracha maidir le rannpháirtíocht na hAstráile in aon chlár nó in aon ghníomhaíocht áirithe eile de chuid an Aontais sna Prótacail a ghabhann leis an gComhaontú seo atá le glacadh agus le leasú le cinneadh ón gComhchoiste.

4. Leis na Prótacail a ghabhann leis an gComhaontú seo, déanfar an méid seo a leanas:
- (a) sainaitheofar cláir agus gníomhaíochtaí an Aontais, nó i gcásanna eisceachtúla, na codanna díobh, ina bhfuil an Astráil rannpháirteach;
 - (b) leagfar síos fad na rannpháirtíochta, lena dtagrófar don tréimhse ar lena linn a fhéadfaidh an Astráil agus eintitis na hAstráile iarratas a dhéanamh ar chistiú ón Aontas nó a fhéadfar cur chun feidhme cistí ón Aontas a chur de chúram orthu;
 - (c) leagfar síos na téarmaí agus na coinníollacha sonracha maidir le rannpháirtíocht na hAstráile agus eintitis na hAstráile, lena n-áirítear módúlachtaí sonracha maidir le cur chun feidhme na gcoinníollacha airgeadais mar a shainaithnítear faoi Airteagail 6 agus 7 den Chomhaontú seo, módúlachtaí sonracha an tsásra ceartúcháin dá bhforáiltear faoi Airteagal 8 den Chomhaontú seo, agus coinníollacha maidir le rannpháirtíocht i struchtúir arna gcruthú chun cláir agus gníomhaíochtaí sin an Aontais a chur chun feidhme. Beidh na téarmaí agus na coinníollacha sin i gcomhréir leis an gComhaontú agus leis na bunghníomhartha agus gníomhartha de chuid institiúid amháin nó níos mó den Aontas lena mbunaítear struchtúir den sórt sin; agus
 - (d) i gcás inarb infheidhme, leagfar síos méid ranníocaíocht airgeadais na hAstráile le clár de chuid an Aontais a chuirtear chun feidhme trí ionstraim airgeadais nó trí ráthaíocht bhuiséadach.

AIRTEAGAL 4

Comhlíonadh rialacha a bhaineann le clár nó gníomhaíocht an Aontais

1. Glacfaidh an Astráil páirt i gclár an Aontais, i ngníomhaíochtaí an Aontais, nó, i gcásanna eisceachtúla, i gcodanna díobh, a chumhdaítear leis na Prótacail a ghabhann leis an gComhaontú seo faoi na téarmaí agus na coinníollacha a bhunaítear sa Chomhaontú seo, sna Prótacail a ghabhann leis, sna bunghníomhartha agus sna rialacha eile a bhaineann le cur chun feidhme chlár nó ghníomhaíochtaí an Aontais.
2. Áireofar an méid seo a leanas sna téarmaí agus sna coinníollacha dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo:
 - (a) incháilitheacht eintitis na hAstráile agus aon choinníoll incháilitheachta eile a bhaineann leis an Astráil, go háirithe na coinníollacha a bhaineann le tionscnamh, áit ghníomhaíochta nó náisiúntacht; agus
 - (b) na téarmaí agus na coinníollacha is infheidhme maidir le hiarratais a chur isteach, a mheasúnú agus a roghnú agus maidir le cur chun feidhme na ngníomhaíochtaí ag eintitis incháilithe na hAstráile.
3. Beidh na téarmaí agus coinníollacha dá dtagraítear i mír 2, pointe (b), den Airteagal seo coibhéiseach leis na téarmaí agus coinníollacha sin is infheidhme maidir le heintitis incháilithe Bhallstáit an Aontais (dá ngairtear ‘na Ballstáit’ anseo feasta), lena n-áirítear urraim do bhearta sriantacha an Aontais, a glacadh faoin gConradh ar an Aontas Eorpach agus faoin gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, mura bhforáiltear a mhalairt sna téarmaí agus coinníollacha dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo.

AIRTEAGAL 5

Rannpháirtíocht na hAstráile i rialachas chláir nó ghníomhaíochtaí an Aontais

1. Ceadófar d'ionadaithe nó saineolaithe ón Astráil nó do shaineolaithe arna n-ainmniú ag an Astráil, páirt a ghlacadh, mar bhreathnóirí, sna coistí, i gcrúinnithe na ngrúpaí saineolaithe, nó i gcrúinnithe comhchosúla eile a nglacann ionadaithe nó saineolaithe Bhallstáit, nó saineolaithe arna n-ainmniú ag Ballstáit, páirt iontu, agus a thugann cúnamh don Choimisiún Eorpach maidir le cur chun feidhme agus bainistiú chláir nó ghníomhaíochtaí an Aontais, nó codanna díobh, nó arna mbunú ag an gCoimisiún Eorpach i ndáil le cur chun feidhme dhlí an Aontais i ndáil le cláir agus gníomhaíochtaí sin an Aontais nó gníomhaíochtaí nó codanna díobh, a nglacann an Astráil páirt iontu i gcomhréir le hAirteagal 3 den Chomhaontú seo, mura mbaineann sé sin le pointí a fhorchoimeádtar do Bhallstáit an Aontais amháin nó maidir le clár nó gníomhaíocht de chuid an Aontais, nó codanna díobh, nach nglacann an Astráil páirt iontu. Ionadaithe nó saineolaithe ón Astráil, nó na saineolaithe arna n-ainmniú ag an Astráil, ní bheidh siad i láthair tráth na vótála. Cuirfear toradh na vótála in iúl don Astráil.
2. I gcás nach ar bhonn náisiúntachta a cheapfar saineolaithe nó meastóirí, ní bheidh náisiúntacht ina cúis le náisiúnaigh de chuid na hAstráile a eisiamh.

3. Faoi réir téarmaí agus coinníollacha a leagtar síos i mír 1 den Airteagal seo, rialófar rannpháirtíocht ionadaithe na hAstráile sna cruinnithe dá dtagraítear sa mhír sin, nó i gcruinnithe eile a bhaineann le cur chun feidhme chláir nó ghníomhaíochtaí an Aontais, rialófar í leis na rialacha agus leis na nósanna imeachta céanna is infheidhme maidir le hionadaithe Bhallstáit a mhéid a bhaineann le cearta labhartha agus faisnéis agus doiciméadacht a fháil, mura rud é go mbaineann na cruinnithe sin le pointí a fhorchoimeádtar do na Ballstáit amháin nó le clár nó gníomhaíocht an Aontais nó codanna díobh, nach nglacann an Astráil páirt iontu. Leis na Prótacail a ghabhann leis an gComhaontú seo, féadfar módúlachtaí breise a shainmhíniú chun costais taistil agus chothaithe a aisíoc.

4. Sna Prótacail a ghabhann leis an gComhaontú seo, féadfar módúlachtaí breise le haghaidh rannpháirtíocht na saineolaithe a shainiú, chomh maith le haghaidh rannpháirtíocht na hAstráile i mboird rialaithe agus i struchtúir arna gcruithú chun críocha chláir nó ghníomhaíochtaí an Aontais a shainmhíniú sa Phrótacal ábhartha a chur chun feidhme.

AIRTEAGAL 6

Coinníollacha airgeadais

1. Rannpháirtíocht na hAstráile nó rannpháirtíocht eintitis na hAstráile i gcláir nó i ghníomhaíochtaí an Aontais, nó, i gcásanna eisceachtúla, i gcodanna díobh, beidh sí faoi réir ranníocaíocht airgeadais ón Astráil leis an gcistiú comhfhreagrach faoi bhuiséad ginearálta an Aontais.

2. Beidh an ranníocaíocht airgeadais, i leith gach cláir nó ghníomhaíochta de chuid an Aontais nó, i gcásanna eisceachtúla, i leith codanna díobh, i bhfoirm shuim na méideanna seo a leanas:

(a) ranníocaíocht oibríochtúil; agus

(b) táille rannpháirtíochta.

3. Beidh an ranníocaíocht airgeadais i bhfoirm íocaíochta bliantúla a dhéanfar i dtráthchuid amháin nó níos mó.

4. Gan dochar do mhír 8 den Airteagal seo agus d'Airteagal 7 den Airteagal seo, is 4 % den ranníocaíocht oibríochtúil bhliantúil a bheidh sa táille rannpháirtíochta agus ní bheidh sí faoi réir coigeartuithe cúlghabhálacha. Ó 2028 ar aghaidh, féadfaidh an Comhchoiste leibhéal na táille rannpháirtíochta a choigeartú.

5. Cumhdófar leis an ranníocaíocht oibríochtúil caiteachas oibríochtúil agus caiteachas tacaíochta agus beidh sí sa bhreis, i gcás leithreasuithe faoi chomhair gealltanais agus leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí araon, ar na méideanna arna n-iontráil i mbuiséad an Aontais a ghlacfar go cinntitheach le haghaidh clár nó gníomhaíochtaí an Aontais nó, i gcásanna eisceachtúla, codanna díobh, arna méadú, i gcás inarb iomchuí, le hioncam sannta seachtrach nach n-eascraíonn as ranníocaíochtaí airgeadais le cláir agus gníomhaíochtaí an Aontais ó dheontóirí eile, méideanna a chumhdaítear le gach Prótacal ábhartha a ghabhann leis an gComhaontú seo.

6. Beidh an ranníocaíocht oibríochtúil bunaithe ar threoir ranníoca arna sainiú mar an cóimheas idir Olltáirgeacht Intíre (OTI) na hAstráile ag praghsanna an mhargaidh agus OTI an Aontais ag praghsanna an mhargaidh. Is iad seirbhísí tiomnaithe an Choimisiúin Eorpaigh a chinnfidh an OTI ag praghsanna an mhargaidh a bheidh le cur i bhfeidhm bunaithe ar na sonraí staidrimh is déanaí atá ar fáil do ríomhanna buiséid sa bhliain roimh an mbliain ina mbeidh an íocaíocht bhliantúil le híoc. Féadfar coigeartuithe ar an treoir ranníoca sin a leagan síos sna Prótacail ábhartha a ghabhann leis an gComhaontú seo.

7. Beidh an ranníocaíocht oibríochtúil bunaithe ar chur i bhfeidhm na treorach ranníoca ar na leithreasuithe faoi chomhair gealltanas tosaigh, a mhéadófar mar a thuairiscítear i mír 5 den Airteagal seo, arna n-iontráil i mbuiséad an Aontais Eorpaigh a ghlacfar go cinntitheach i leith na bliana is infheidhme chun cláir nó gníomhaíochtaí de chuid an Aontais, nó i gcásanna eisceachtúla, codanna díobh, a mhaoiniú, a nglacann an Astráil páirt iontu.

8. De mhaolú ar mhíreanna 6 agus 7 den Airteagal seo, socrófar ranníocaíocht oibríochtúil bhliantúil na hAstráile leis an gClár Fís Eorpach le haghaidh na bliana 2027 i méideanna socraithe mar a leagtar síos in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an bPrótacal maidir le comhlachas na hAstráile le Fís Eorpach – an Clár Réime um Thaighde agus um Nuálaíocht (2021-2027) a ghabhann leis an gComhaontú seo.

9. Is é an luach seo a leanas an luach a bheidh ar an táille rannpháirtíochta dá tagraítear i mír 2, pointe (b), den Airteagal seo, le haghaidh na bliana 2027:

– 4 %.

10. Arna iarraidh sin, soláthróidh an tAontas Eorpach faisnéis don Astráil i ndáil lena ranníocaíocht airgeadais mar a áirítear san fhaisnéis bhuiséadach, chuntasaíochta, feidhmíochta agus mheastóireachta arna soláthar d’údaráis bhuiséadacha agus d’údaráis um urscaoileadh an Aontais maidir le cláir nó gníomhaíochtaí an Aontais nó, i gcásanna eisceachtúla, codanna díobh, a nglacann an Astráil páirt iontu. Soláthrófar an fhaisnéis sin agus aird chuí á tabhairt ar rialacha rúndachta agus cosanta sonraí an Aontais agus na hAstráile agus ní dochar an fhaisnéis sin don fhaisnéis atá an Astráil i dteideal a fháil faoin gComhaontú seo.

11. Is in euro a dhéanfar ranníocaíochtaí airgeadais uile na hAstráile nó na híocaíochtaí uile ón Aontas agus is in euro a ríomhfar na méideanna a bheidh dlite nó le fáil.

12. Leagtar amach forálacha mionsonraithe maidir le cur chun feidhme an Airteagail seo sna Prótacail ábhartha a ghabhann leis an gComhaontú seo.

AIRTEAGAL 7

Cláir agus gníomhaíochtaí de chuid an Aontais a bhfuil feidhm ag sásra coigeartaithe na ranníocaíochta oibríochtúla maidir leo

1. I gcás ina bhforáiltear amhlaidh i bPrótacal ábhartha, féadfar ranníocaíocht oibríochtúil chláir nó ghníomhaíochta de chuid an Aontais nó, i gcásanna eisceachtúla, codanna de, le haghaidh na bliana N a choigeartú go cúlghabhálach i mbliain amháin nó níos mó blianta ina dhiaidh sin ar bhonn na ngealltanais buiséadach a dhéanfar maidir leis na leithreasuithe faoi chomhair gealltanais le haghaidh na bliana sin, agus ar bhonn chur chun feidhme a ngealltanais dlíthiúil agus a ngealltanais saortha.
2. Déanfar an chéad choigeartú sa bhliain N+1, nuair a choigeartófar an ranníocaíocht oibríochtúil de réir na difríochta idir an ranníocaíocht agus ranníocaíocht choigeartaithe arna ríomh trí threoir ranníoca na bliana N, arna coigeartú trí chur i bhfeidhm comhéifeachta i gcás ina bhforáiltear amhlaidh sa Phrótacal ábhartha, a chur i bhfeidhm maidir le suim:
 - (a) mhéid na ngealltanais buiséadach a rinneadh maidir le leithreasuithe faoi chomhair gealltanais a údaráíodh sa bhliain N faoi bhuiséad an Aontais a vótáladh agus maidir le leithreasuithe faoi chomhair gealltanais a chomhfhreagraíonn do ghealltanais saortha a chuirtear ar fáil arís; agus

(b) aon leithreasú ó ioncam sannta seachtrach nach dtagann as ranníocaíochtaí airgeadais le cláir agus gníomhaíochtaí an Aontais ó dheontóirí eile a chumhdaítear le gach Prótacal ábhartha a ghabhann leis an gComhaontú seo agus a bhí ar fáil ag deireadh na bliana N.

3. Gach bliain ina dhiaidh sin, go dtí go mbeidh na gealltanais bhuiséadacha uile a mhaoinítear faoi leithreasuithe faoi chomhair gealltanais a thionscnaítear ón mbliain N íochta nó saortha, agus 3 bliana ar a dhéanaí tar éis dheireadh chlár an Aontais nó tar éis dheireadh an chreata airgeadais ilbhliantúil a chomhfhreagraíonn do bhliain N, cibé acu is túisce, ríomhfaidh an tAontas coigeartú ar ranníocaíocht na bliana N trí ranníocaíocht na hAstráile a laghdú faoin méid a fuarthas trí threoir ranníoca na bliana N, arna coigeartú i gcás ina bhforáiltear amhlaidh sa Phrotacal ábhartha, a chur i bhfeidhm maidir leis na gealltanais saortha a rinneadh gach bliain i ndáil le gealltanais na bliana N a mhaoinítear faoi bhuiséad an Aontais nó ó ghealltanais saortha a cuireadh ar fáil arís.

4. I gcás ina gcuirfear ar ceal na leithreasuithe ó ioncam sannta seachtrach nach dtagann as ranníocaíochtaí airgeadais le cláir agus gníomhaíochtaí an Aontais ó dheontóirí eile a chumhdaítear le gach Prótacal ábhartha a ghabhann leis an gComhaontú seo, déanfar ranníocaíocht na hAstráile leis an gclár nó leis an ngníomhaíocht de chuid an Aontais, nó, i gcásanna eisceachtúla, codanna díobh, a laghdú faoin méid a fuarthas trí threoir ranníoca na bliana N, arna coigeartú i gcás ina bhforáiltear amhlaidh sa Phrotacal ábhartha, a chur i bhfeidhm maidir leis an méid a cuireadh ar ceal.

AIRTEAGAL 8

Cláir agus gníomhaíochtaí de chuid an Aontais a bhfuil feidhm
ag sásra ceartúcháin uathoibríoch maidir leo

1. Beidh feidhm ag sásra ceartúcháin uathoibríoch i ndáil leis na cláir nó na gníomhaíochtaí sin de chuid an Aontais nó, i gcásanna eisceachtúla, codanna díobh, ar ina leith a dhéantar foráil maidir le cur i bhfeidhm an tsásra ceartúcháin uathoibríoch sa Phrótacal ábhartha a ghabhann leis an gComhaontú seo. Féadfar cur i bhfeidhm an tsásra uathoibríoch ceartúcháin sin a theorannú do chodanna de chlár nó de ghníomhaíocht an Aontais a shonraítear sa Phrótacal ábhartha a ghabhann leis an gComhaontú seo, codanna a chuirtear chun feidhme trí dheontais ar ina leith a eagraítear glaonna iomaíocha. Rialacha mionsonraithe maidir le sainaithint na gcodanna sin den chlár nó den ghníomhaíocht a mbeidh nó nach mbeidh feidhm ag an sásra ceartúcháin uathoibríoch maidir leo, feadfar iad a bhunú sa Phrótacal ábhartha a ghabhann leis an gComhaontú seo.
2. Is éard a bheidh i méid an cheartúcháin uathoibríoch le haghaidh clár nó gníomhaíocht de chuid an Aontais, nó i gcásanna eisceachtúla, codanna díobh, an difríocht idir méideanna tosaigh na ngealltanas dlíthiúil a dhéanfar iarbhír leis an Astráil nó le heintitis na hAstráile a mhaoineofar le leithreasuithe faoi chomhair gealltanas na bliana atá i gceist agus an ranníocaíocht oibríochtúil chomhfhreagrach a íocfaidh an Astráil de réir mar a choigeartófar de bhun Airteagal 7 den Chomhaontú seo, má fhoráiltear leis an bPrótacal a ghabhann leis an gComhaontú seo maidir le coigeartú den chineál sin, cé is moite de chaiteachas tacaíochta lena gcumhdaítear an tréimhse chéanna.
3. Rialacha mionsonraithe maidir le bunú mhéideanna ábhartha na ngealltanas dlíthiúil dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo, lena n-áirítear i gcás cuibhreannas, agus rialacha mionsonraithe maidir le ríomh an cheartúcháin uathoibríoch, féadfar iad a leagan síos sa Phrótacal ábhartha a ghabhann leis an gComhaontú seo.

AIRTEAGAL 9

Athbhreithnithe agus iniúchtaí

1. Beidh sé de cheart ag an Aontas, i gcomhréir leis na gníomhartha is infheidhme ó cheann amháin nó níos mó d'institiúidí nó comhlachtaí an Aontais, agus a mhéid a fhoráiltear sna comhaontuithe cistiúcháin ábhartha agus in aon chonradh cur chun feidhme, athbhreithnithe agus iniúchtaí teicniúla, eolaíocha, airgeadais, nó cineálacha eile athbhreithnithe agus iniúchtaí, a dhéanamh ar áitreabh eintiteas ábhartha na hAstráile atá ina pháirtí i gcomhaontú cistiúcháin agus a fhaigheann cistiú ón Aontas, agus ar áitreabh aon eintitis tríú páirtí de chuidna hAstráile atá rannpháirteach i gcur chun feidhme chistí an Aontais. Féadfaidh gníomhairí institiúidí agus chomhlachtaí an Aontais, go háirithe gníomhairí an Choimisiúin Eorpaigh agus Chúirt Iniúchóirí na hEorpa, an t-athbhreithniú agus na hiniúchtaí sin a dhéanamh, nó féadfaidh daoine eile iad a dhéanamh, ar thug an Coimisiún Eorpach sainordú dóibh i gcomhréir le dlí an Aontais. Agus a ndualgais á bhfeidhmiú acu i gcríoch na hAstráile, gníomhóidh gníomhairí institiúidí agus chomhlachtaí an Aontais agus na daoine eile ar thug an Coimisiún Eorpach sainordú dóibh ar bhealach atá comhsheasmhach le dlíthe agus rialacháin na hAstráile.

2. Agus mír 1 den Airteagal seo á cur chun feidhme, beidh rochtain iomchuí ag gníomhairí institiúidí agus chomhlachtaí an Aontais, go háirithe gníomhairí an Choimisiúin Eorpaigh agus Chúirt Iniúcháirí na hEorpa, agus na daoine eile ar thug an Coimisiún Eorpach sainordú dóibh, a mhéid a fhoráiltear sna comhaontuithe cistiúcháin ábhartha nó sna conarthaí cur chun feidhme ábhartha, ar láithreáin, oibreacha agus doiciméid, i leaganacha leictreonacha agus i leaganacha páipéir, agus ar an bhfaisnéis uile is gá chun na hathbhreithnithe agus na hiniúchtaí sin a dhéanamh, lena n-áirítear an ceart chun cóip fhisiceach nó leictreonach d'aon doiciméad nó d'ábhar aon mheáin sonraí, agus sleachta ó na doiciméid sin, atá ag an duine nádúrtha nó dlítheanach atá faoi iniúchadh nó ag an tríú páirtí atá faoi iniúchadh.

3. Ní chuirfidh an Astráil cosc ná aon bhac ar leith ar an gceart iontrála san Astráil ná ar rochtain ar áitreabh na ngníomhairí agus na ndaoine eile dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo ar fhoras fheidhmiú a ndualgas dá dtagraítear san Airteagal seo. Ní fhorléireofar an tAirteagal seo mar mhír chun cosc a chur ar an Astráil bearta a bhfuil feidhm ghinearálta leo a ghlacadh nó a choinneáil ar bun, lena n-áirítear ceanglais ghinearálta víosa.

4. Féadfar na hathbheithnithe agus na hiniúchtaí dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo a dhéanamh freisin tar éis chur i bhfeidhm an Phrótacail a ghabhann leis an gComhaontú seo a chur ar fionraí de bhun Airteagal 15(4) den Chomhaontú seo, nó tar éis scor an chur i bhfeidhm shealadaigh nó fhoirceannadh an Chomhaontaithe seo, ar bhonn na dtéarmaí a leagtar síos sna gníomhartha is infheidhme ó cheann amháin nó níos mó d'institiúidí nó comhlachtaí an Aontais agus a mhéid a fhoráiltear sna comhaontuithe cistiúcháin ábhartha nó sna conarthaí cur chun feidhme ábhartha le heintitis na hAstráile i ndáil le haon ghealltanas dlíthiúil lena gcuirtear chun feidhme buiséad an Aontais ar gealltanas é a bheidh déanta ag an Aontas roimh an dáta óna ngabhfaidh éifeacht le fionraí chur i bhfeidhm an Phrótacail ábhartha, le scor an chur i bhfeidhm shealadaigh nó le fhoirceannadh an Chomhaontaithe seo.

AIRTEAGAL 10

An comhrac i gcoinne neamhrialtachtaí, calaoise agus cionta coiriúla eile
a dhéanann difear do leasanna airgeadais an Aontais

1. Údarófar an Coimisiún Eorpach agus an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (dá ngairtear ‘OLAF’ anseo feasta) imscrúduithe riaracháin a dhéanamh, lena n-áirítear seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair, i gcríoch na hAstráile, ar eintiteas de chuid na hAstráile atá ina pháirtí i gcomhaontú cistiúcháin ábhartha nó ar thríú páirtí de chuid eintiteas de chuid na hAstráile a chuireann an comhaontú cistiúcháin chun feidhme faoi chonradh, i gcomhréir leis an gcomhaontú cistiúcháin ábhartha agus leis an gconradh eile is infheidhme, agus a mhéid a fhoráiltear maidir leis sin ann. Déanfar na himscrúduithe sin i gcomhréir leis na téarmaí agus na coinníollacha a leagtar síos sna gníomhartha is infheidhme ó cheann amháin nó níos mó d’institiúidí an Aontais. Agus a ndualgais á bhfeidhmiú acu i gcríoch na hAstráile, gníomhóidh an Coimisiún Eorpach agus OLAF ar bhealach atá comhsheasmhach le dlíthe agus rialacháin na hAstráile.
2. Cuirfidh pointe teagmhála ainmnithe na hAstráile an Coimisiún Eorpach nó OLAF ar an eolas laistigh de thréimhse réasúnach ama faoi aon fhíoras nó amhras atá tugtha faoi deara acu i ndáil le neamhrialtacht, calaois nó gníomhaíocht neamhdhleathach eile lena ndéantar difear do leasanna airgeadais an Aontais.
3. Agus mír 1 den Airteagal seo á cur chun feidhme, féadfar seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair a dhéanamh ar áitreabh eintitis na hAstráile dá dtagraítear sa mhír sin, chomh maith le haon eintiteas eile de chuid na hAstráile nach gcumhdaítear le mír 1 den Airteagal seo má thóilíonn an t-eintiteas deireanach sin leis.

4. Is é an Coimisiún Eorpach nó OLAF, i ndlúthchomhar leis an údarás inniúil arna ainmniú ag rialtas na hAstráile, a ullmhóidh agus a thabharfaidh i gcrích na bearta imscrúdaithe riaracháin a dhéanfar i gcríoch na hAstráile, lena n-áirítear seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair. Tabharfar fógra do phointe teagmhála ainmnithe na hAstráile, laistigh de thréimhse réasúnach roimh ré, faoi aidhm, cuspóir agus bunús dlí na seiceálacha agus na gcigireachtaí, ionas gur féidir leis cúnamh a thabhairt, lena n-áirítear chun an t-údarás inniúil ábhartha a shainaithint. Chuige sin, beidh oifigigh na n-údarás inniúil ábhartha i dteideal páirt a ghlacadh in imscrúduithe riaracháin, lena n-áirítear seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair.
5. Déanfar na seiceálacha agus na cigireachtaí ar an láthair go comhpháirteach leis an gCoimisiún Eorpach nó le OLAF, arna iarraidh sin d'údaráis na hAstráile.
6. Agus mír 1 den Airteagal seo á cur chun feidhme, beidh rochtain ag gníomhairí an Choimisiúin Eorpaigh agus ag baill foirne OLAF ar an bhfaisnéis agus ar an doiciméadacht uile, lena n-áirítear sonraí ríomhaireachta, maidir leis na hoibríochtaí lena mbaineann, atá riachtanach chun na seiceálacha agus na cigireachtaí ar an láthair a dhéanamh mar is cuí. Féadfaidh siad, go háirithe, doiciméid ábhartha a chóipeáil.
7. I gcás ina gcuireann eintiteas na hAstráile dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo i gcoinne seiceáil nó cigireacht ar an láthair, tabharfaidh pointe teagmhála ainmnithe na hAstráile, ag gníomhú dó i gcomhréir le dlíthe agus rialacháin na hAstráile, cúnamh, a mhéid is féidir, don Choimisiún Eorpach nó do OLAF, ionas gur féidir leo a ndualgas a chomhlíonadh maidir le seiceáil nó cigireacht ar an láthair a dhéanamh. Áireofar leis an gcúnamh sin, i gcás inar féidir, na bearta réamhchúraim iomchuí a dhéanamh faoi dhlí na hAstráile, go háirithe chun fianaise a chosaint.

8. Cuirfidh an Coimisiún Eorpach nó OLAF pointe teagmhála ainmnithe na hAstráile ar an eolas faoi thoradh na seiceálacha agus na gcigireachtaí sin. Tuairisceoidh an Coimisiún Eorpach nó OLAF, go háirithe, a luaithé is féidir do phointe teagmhála ainmnithe na hAstráile maidir le haon fhíoras nó aon amhras a bhaineann le neamhrialtacht atá tugtha faoi deara acu le linn na seiceála nó na cigireachta ar an láthair.

9. Gan dochar do chur i bhfeidhm dhlí coiriúil na hAstráile, féadfaidh an Coimisiún Eorpach bearta agus pionóis riaracháin a fhorchur ar eintiteas de chuid na hAstráile dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo, i gcomhréir le reachtaíocht an Aontais.

10. Chun críocha chur chun feidhme cuí an Airteagail seo, déanfaidh an Coimisiún Eorpach nó OLAF agus pointe teagmhála ainmnithe na hAstráile faisnéis a mhalartú go rialta agus, arna iarraidh sin do cheann de na Páirtithe, rachaidh siad i gcomhairle le chéile.

11. Chun comhar agus malartú faisnéise éifeachtach le OLAF a éascú, ainmneoidh an Astráil pointe teagmhála, lena shainaithneofar na húdaráis inniúla is infheidhme maidir le hábhair ar leith.

12. Déanfar malartú faisnéise idir an Coimisiún Eorpach nó OLAF, an pointe teagmhála ainmnithe agus údaráis inniúla na hAstráile agus aird chuí á tabhairt ar cheanglais rúndachta, cosanta sonraí agus slándála faisnéise gach páirtí. Déanfar sonraí pearsanta a áirítear sa mhalartú faisnéise a chosaint i gcomhréir le rialacha agus dlíthe is infheidhme an Aontais agus na hAstráile faoi seach.

AIRTEAGAL 11

Comhar maidir le cionta coiriúla lena ndéantar dífear do leasanna airgeadais an Aontais

Comhoibreoidh údaráis na hAstráile, i gcomhréir leis na hionstraimí comhair idirnáisiúnta is infheidhme, lena n-áirítear na hionstraimí sin idir an Astráil agus na Ballstáit nó an tAontas, nó mar a cheadaítear ar shlí eile faoi dhlí náisiúnta na hAstráile, le húdaráis an Aontais nó na mBallstát atá inniúil chun cionta coiriúla a dhéanann difear do leasanna airgeadais an Aontais a imscrúdú agus a ionchúiseamh, lena n-áirítear déantóirí líomhnaithe na gcionta coiriúla sin agus a gcomhchoirithe a thabhairt chun breithiúnais. Maidir le hiarrataí a chuirtear faoi bhráid na hAstráile de bhun ionstraimí comhair idirnáisiúnta is infheidhme, féadfar a áireamh iontu, de réir mar is infheidhme, iarrataí arna ndéanamh i ndáil le himscrúduithe nó ionchúisimh ag Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh.

AIRTEAGAL 12

Aisghabháil agus forfheidhmiú

1. Féadfaidh an Coimisiún Eorpach cinneadh a ghlacadh lena bhforchuirtear oibleagáid airgid ar eintiteas de chuid na hAstráile, seachas an Stát, is páirtí i gcomhaontú cistiúcháin ábhartha i ndáil le haon éileamh a eascraíonn as an gcomhaontú cistiúcháin. Más rud é, tar éis fógra faoin gcinneadh sin a thabhairt d'eintiteas na hAstráile i gcomhréir le hAirteagal 13 den Chomaontú seo, nach n-íocfaidh an t-eintiteas sin laistigh den tréimhse fhorordaithe, tabharfaidh an Coimisiún Eorpach an cinneadh sin fógra don phointe teagmhála ainmnithe na hAstráile. Tar éis fógra a fháil, íocfaidh an Astráil leis an gCoimisiún Eorpach méid na hoibleagáide airgid, seachas mura bhfuil a nósanna imeachta caighdeánacha is infheidhme curtha i gcrích ag an gCoimisiún Eorpach chun íocaíocht dheonach an chinnidh a fháil. Má íocann an Astráil méid na hoibleagáide airgid, féadfaidh an Astráil aisíocaíocht ar an méid a lorg ón eintiteas Astrálach ar a bhforchuirtear an oibleagáid airgid, agus cuirfidh an Coimisiún Eorpach doiciméadacht ábhartha ar fáil maidir leis an íocaíocht a rinneadh, má iarrann an Astráil amhlaidh.

2. I gcás ina dtugtar breithiúnais agus orduithe ó Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh (CBAE) i gcur i bhfeidhm clásail eadrána atá i gconradh nó i gcomhaontú i ndáil le cláir, gníomhaíochtaí, gníomhartha nó tionscadail an Aontais, agus inar tugadh fógra faoi na breithiúnais nó na horduithe sin d'eintiteas ábhartha na hAstráile i gcomhréir leis na rialacha maidir le fógra a thabhairt do CBAE, agus nach n-íocann an t-eintiteas sin na méideanna arna mbunú laistigh de thréimhse 2 mhí agus 10 lá, déanfaidh an Coimisiún Eorpach, thar a cheann féin nó thar ceann na Gníomhaireachta Feidhmiúcháin ábhartha nó chomhlacht ábhartha an Aontais arna mbunú faoin gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, fógra a thabhairt faoi bhreithiúnas nó ordú CBAE do phointe teagmhála ainmnithe na hAstráile, agus íocfaidh Rialtas na hAstráile méid aon oibleagáide airgid leis an gCoimisiún Eorpach. Má íocann an Astráil méid na hoibleagáide airgid, féadfaidh an Astráil aisíocaíocht ar an méid a lorg ón eintiteas Astrálach ar a bhforchuirtear an oibleagáid airgeadais. Cuirfidh an Coimisiún Eorpach doiciméadacht ar fáil a bhaineann leis an íocaíocht a rinneadh má iarrann an Astráil amhlaidh.
3. Cuirfidh Rialtas na hAstráile a phointe teagmhála ainmnithe chun críocha an Airteagail seo in iúl don Choimisiún Eorpach.
4. Beidh dlínse ag Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh chun athbhreithniú a dhéanamh ar dhlíthiúlacht na gcinntí ón gCoimisiún Eorpach dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo agus forfheidhmiú na gcinntí sin a chur ar fionraí.

AIRTEAGAL 13

Cumarsáid, fógra agus malartú faisnéise

Institiúidí agus comhlachtaí an Aontais atá rannpháirteach i gcur chun feidhme chláir nó ghníomhaíochtaí an Aontais, nó i rialú na gclár nó na ngníomhaíochtaí sin, beidh siad i dteideal cumarsáid a dhéanamh go díreach, lena n-áirítear cumarsáid a dhéanamh trí chórais malartaithe leictreonaigh, le haon eintiteas de chuid na hAstráile a fhaigheann cistiú ón Aontas, chomh maith le haon eintiteas tríú páirtí de chuid na hAstráile atá rannpháirteach i gcur chun feidhme chistiú an Aontais agus a bhfuil cónaí air san Astráil nó atá bunaithe inti chun críche atá ábhartha do chomhaontú cistiúcháin agus do chonradh eile is infheidhme arna thabhairt i gcrích chun an clár nó an ghníomhaíocht sin de chuid an Aontais a chur chun feidhme. Beidh an Coimisiún Eorpach i dteideal cinntí, breithiúnais agus orduithe dá dtagraítear in Airteagal 12(1) agus (2) den Chomhaontú seo a chur in iúl go díreach do dhaoine a bhfuil cónaí orthu san Astráil agus d'eintitis dhlítheanacha atá bunaithe, san Astráil. Féadfaidh na heintitis sin de chuid na hAstráile agus eintiteas tríú páirtithe sin de chuid na hAstráile an fhaisnéis agus an doiciméadacht ábhartha uile a chur go díreach faoi bhráid institiúidí agus comhlachtaí an Aontais, faisnéis agus doiciméadacht a cheanglaítear orthu a chur isteach ar bhonn reachtaíocht an Aontais is infheidhme maidir le clár nó gníomhaíocht an Aontais agus ar bhonn na gcomhaontuithe cistiúcháin agus na gconarthaí is infheidhme eile arna dtabhairt i gcrích chun an clár nó an ghníomhaíocht sin a chur chun feidhme.

AIRTEAGAL 14

An Comhchoiste

1. Bunaítear Comhchoiste leis seo. Beidh an Comhchoiste comhdhéanta d'ionadaithe ón Aontas agus ón Astráil.
2. Glacfaidh an Comhchoiste a Rialacha Nós Imeachta.

3. Áireofar an méid seo a leanas i gcúraimí an Chomhchoiste:
- (a) measúnú, meastóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar chur chun feidhme an Chomhaontaithe seo agus na bPrótacal a ghabhann leis an gComhaontú seo, agus na nithe seo a leanas go háirithe:
- (i) rannpháirtíocht agus feidhmíocht eintitis na hAstráile i gcláir agus i gníomhaíochtaí an Aontais;
 - (ii) i gcás inarb ábhartha, an leibhéal oscailteachta frithpháirtí d'eintitis na hAstráile nó an Aontais atá bunaithe i ngach Páirtí páirt a ghlacadh i gcláir nó gníomhaíochtaí, nó i gcásanna eisceachtúla, codanna díobh, den Pháirtí eile;
 - (iii) cur chun feidhme an tsásra ranníocaíochta airgeadais agus, i gcás inarb ábhartha, an tsásra ceartúcháin uathoibríoch is infheidhme maidir le cláir nó gníomhaíochtaí an Aontais a chumhdaítear leis na Prótacail a ghabhann leis an gComhaontú seo; agus
 - (iv) malartú faisnéise, agus i gcás inarb ábhartha, scrúdú a dhéanamh ar aon cheist a d'fhéadfadh a bheith ann maidir le saothrú torthaí, lena n-áirítear cearta maoine intleachtúla;
- (b) plé a dhéanamh, arna iarraidh sin do cheachtar Páirtí, ar shrianta arna gcur i bhfeidhm nó srianta atá beartaithe ag na Páirtithe ar an rochtain ar a gcláir thaighde agus nuálaíochta féin, lena n-áirítear é sin a dhéanamh go háirithe i gcás gníomhaíochtaí a bhaineann lena sócmhainní straitéiseacha, leasanna, neamhspleáchas nó slándáil;
- (c) scrúdú a dhéanamh ar an gcaoi ar féidir feabhas a chur ar chomhar agus é a fhorbairt;

- (d) plé comhpháirteach a dhéanamh ar threoshuíomhanna agus ar thosaíochtaí na mbeartas a bheidh ann amach anseo a bhaineann le cláir nó gníomhaíochtaí an Aontais a chumhdaítear leis na Prótacail a ghabhann leis an gComhaontú seo;
- (e) malartú faisnéise, *inter alia*, maidir le reachtaíocht nua, cinntí nua nó cláir náisiúnta nua atá ábhartha maidir le cur chun feidhme an Chomhaontaithe seo agus na bPrótacal a ghabhann leis;
- (f) Na Prótacail a ghabhann leis an gComhaontú seo maidir le téarmaí agus coinníollacha sonracha i dtaca le rannpháirtíocht na hAstráile i gcláir nó i ngníomhaíochtaí an Aontais nó, i gcásanna eisceachtúla, codanna díobh, a ghlacadh, agus Prótacail den sórt sin a leasú de réir mar is gá, trí bhíthin cinnidh;
- (g) Airteagail 9 agus 10 den Chomhaontú seo a leasú, go háirithe chun athruithe ar ghníomhartha ó cheann amháin nó níos mó d'institiúidí an Aontais a chur san áireamh, trí bhíthin cinnidh; agus
- (h) a rialacha nós imeachta a leasú trí bhíthin cinnidh.

4. Is de chomhthoil a ghlacfar cinntí an Chomhchoiste. Sonrófar sa gach cinneadh ón gComhchoiste dáta a theacht i bhfeidhm nó, i gcás ina gceanglaítear sin le córas dlí intíre Páirtí, forálfar ann go dtiocfaidh leasuithe ar an gComhaontú seo, Prótacail nua nó leasuithe ar Phrótacail i bhfeidhm tar éis fógra i scríbhinn a thabhairt faoi thabhairt i gcrích aon cheanglas agus nós imeachta dlíthiúil intíre de chuid na bPáirtithe.

5. Féadfaidh an Comhchoiste a chinneadh meitheal nó comhlacht comhairleach a bhunú ar leibhéal na saineolaithe ar bhonn *ad hoc* a bheidh in ann cúnamh a thabhairt an Comhaontú a chur chun feidhme.

6. Oibreoidh an Comhchoiste ar bhonn leanúnach trí fhaisnéis ábhartha a mhalartú trí bhíthin aon mhodh cumarsáide; go háirithe a mhéid a bhaineann le rannpháirtíocht nó feidhmíocht eintitis na hAstráile. Féadfaidh an Comhchoiste, go háirithe, a chuid cúraimí a dhéanamh i scríbhinn aon uair is gá.

7. Tiocfaidh an Comhchoiste le chéile uair amháin sa bhliain ar a laghad agus, i gcás ina n-éileofar sin le himthosca speisialta, arna iarraidh sin do Pháirtí.

AIRTEAGAL 15

Forálacha críochnaitheacha

1. Tiocfaidh an Comhaontú seo i bhfeidhm ar an dáta a thabharfaidh an dá Pháirtí fógra dá chéile gur cuireadh i gcrích a nósanna imeachta inmheánacha is gá chun na críche sin. Beidh feidhm aige ón 1 Eanáir 2027.

2. Féadfaidh an tAontas agus an Astráil an Comhaontú seo a chur i bhfeidhm go sealadach i gcomhréir lena nósanna imeachta inmheánacha agus lena ndlíthe inmheánacha faoi seach. Cuirfear tús leis an gcur i bhfeidhm sealadach ar an dáta a thabharfaidh an dá Pháirtí fógra dá chéile gur cuireadh i gcrích a nósanna imeachta inmheánacha is gá chun na críche sin.

3. Má thugann ceann de na Páirtithe fógra don Pháirtí eile nach gcuirfidh sé a nósanna imeachta inmheánacha is gá le haghaidh theacht i bhfeidhm an Chomhaontaithe seo i gcrích, scoirfidh an Comhaontú seo d'fheidhm shealadach a bheith aige an dáta a gheobhaidh an Páirtí eile an fógra sin, arb é a bheidh sa dáta sin an dáta scoir chun críocha an Chomhaontaithe seo.

Scoirfidh cinntí an Chomhchoiste d'fheidhm a bheith acu an dáta céanna.

4. Féadfaidh an tAontas cur i bhfeidhm an Phrótacail ábhartha a ghabhann leis an gComhaontú seo a chur ar fionraí i gcás neamhíocaíocht pháirteach nó neamhíocaíocht iomlán na ranníocaíochta airgeadais atá le híoc ag an Astráil faoi chlár nó faoi ghníomhaíocht an Aontais lena mbaineann.

5. Mar a leagtar amach i mír 4 den Airteagal seo, i gcás neamhíocaíocht a d'fhéadfadh cur chun feidhme agus bainistiú chlár nó ghníomhaíocht ábhartha an Aontais a chur i mbaol go mór, seolfaidh an tAontas litir mheabhrúcháin fhoirmiúil. I gcás nach ndéanfar aon íocaíocht laistigh de 20 lá oibre tar éis na litreach meabhrúcháin foirmiúla, tabharfaidh an tAontas fógra don Astráil maidir le fionraí chur i bhfeidhm an Phrótacail ábhartha a ghabhann leis an gComhaontú seo trí litir fógra fhoirmiúil a thiocfaidh i bhfeidhm 15 lá tar éis don Astráil an fógra sin a fháil.

6. I gcás ina gcuirfear cur i bhfeidhm Prótacail ar fionraí faoi mhír 4 den Airteagal seo, ní bheidh eintitis de chuid na hAstráile incháilithe páirt a ghlacadh i nósanna imeachta dámhachtana de chuid an Aontais nach mbeidh tugtha i gcrích go fóill nuair a ghabhfaidh éifeacht leis an bhfionraí. Measfar nós imeachta dámhachtana de chuid an Aontais a bheith tugtha i gcrích nuair a ghlacfar gealltanais dhlíthiúla de láimh mar thoradh ar an nós imeachta sin.

7. Maidir leis an bhfionraí faoi mhír 4 den Airteagal seo, ní dhéanfar difear do na gealltanais dhlíthiúla arna nglacadh de láimh le heintitis de chuid na hAstráile faoi chlár nó faoi ghníomhaíocht ábhartha an Aontais sular ghabh éifeacht leis an bhfionraí. Leanfaidh an Prótacal ábhartha d'fheidhm a bheith aige maidir le gealltanais dhlíthiúla den sórt sin.

8. Tabharfaidh an tAontas fógra láithreach don Astráil a luaithe a gheobhaidh an tAontas méid iomlán na ranníocaíochta airgeadais atá dlite. Cuirfear deireadh le aon fhionraí faoi mhír 4 den Airteagal seo le héifeacht láithreach ar an bhfógra sin a thabhairt.

9. Ón dáta a chuirfear deireadh leis an bhfionraí faoi mhír 8 den Airteagal seo de bhun mír 8 den Airteagal seo, beidh eintitis na hAstráile incháilithe arís le haghaidh nósanna imeachta dámhachtana de chuid an Aontais a sheolfar faoi chlár nó faoi ghníomhaíocht ábhartha an Aontais tar éis an dáta sin agus le haghaidh nósanna imeachta dámhachtana de chuid an Aontais a seoladh roimh an dáta sin ar nósanna imeachta dámhachtana iad nach bhfuil na sprioc-amanna chun iarratais a chur isteach dulta in éag.

10. Féadfaidh ceachtar Páirtí an Comhaontú seo a fhoirceannadh tráth ar bith trí fhógra i scríbhinn a thabhairt don Pháirtí eile go bhfuil sé beartaithe aige é a fhoirceannadh. Ní fhéadfar an Comhaontú seo a fhoirceannadh, ach amháin ina iomláine. Tiocfaidh an fhoirceannadh i bhfeidhm 3 mhí féilire tar éis an dáta a gheobhaidh an seolaí an fógra i scríbhinn. Is éard a bheidh sa dáta foirceanta, chun críocha an Chomhaontaithe, an dáta a thiocfaidh an fhoirceannadh i bhfeidhm.

11. I gcás ina scoirfidh an Comhaontú seo d'fheidhm shealadach a bheith aige i gcomhréir le mír 3 den Airteagal seo nó i gcás ina ndéanfar é a fhoirceannadh i gcomhréir le mír 10 den Airteagal seo, comhaontaíonn na Páirtithe an méid seo a leanas:

- (a) leanfar le gníomhartha, gníomhaíochtaí nó tionscadail, nó codanna díobh, a ndearnadh gealltanais dhlíthiúla a ghlacadh de láimh ina leith le linn chur i bhfeidhm sealadach agus/nó tar éis theacht i bhfeidhm an Chomhaontaithe seo, agus sula scoirfidh an Comhaontú seo d'fheidhm a bheith aige nó sula ndéanfar é a fhoirceannadh, leanfar leo go dtí go dtabharfar i gcrích iad faoi na coinníollacha a leagtar síos sa Chomhaontú seo;

- (b) ranníocaíocht airgeadais na bliana N leis an gclár nó leis an ngníomhaíocht ábhartha, ar lena linn a scoirfidh an Comhaontú seo d'fheidhm shealadach a bheith aige nó a dhéanfar é a fhoirceannadh, íocfar í ina hiomláine i gcomhréir le hAirteagal 6 den Chomhaontú seo agus le haon téarma agus coinníoll ábhartha sna Prótacail ábhartha a ghabhann leis an gComhaontú seo. I gcás ina mbeidh feidhm ag an sásra coigeartaithe, déanfar ranníocaíocht oibríochtúil na bliana N leis an gclár nó leis an ngníomhaíocht ábhartha de chuid an Aontais a choigeartú i gcomhréir le hAirteagal 7 den Chomhaontú seo. I gcás chláir nó ghníomhaíochtaí an Aontais ina mbeidh feidhm ag an sásra coigeartaithe agus ag an sásra ceartúcháin uathoibríoch araon, déanfar ranníocaíocht oibríochtúil ábhartha na bliana N a choigeartú i gcomhréir le hAirteagal 7 den Chomhaontú seo agus a cheartú i gcomhréir le hAirteagal 8 den Chomhaontú seo. I gcás chláir nó ghníomhaíochtaí de chuid an Aontais, nach bhfuil feidhm ach ag an sásra ceartúcháin uathoibríoch maidir leo, déanfar ranníocaíocht oibríochtúil ábhartha na bliana N a cheartú i gcomhréir le hAirteagal 8 den Chomhaontú seo. An táille rannpháirtíochta a íocfar le haghaidh na bliana N mar chuid den ranníocaíocht airgeadais leis an gclár nó leis an ngníomhaíocht ábhartha de chuid an Aontais, ní dhéanfar í a choigeartú ná a cheartú;
- (c) i gcás ina mbeidh feidhm ag an sásra coigeartaithe, tar éis na bliana ar lena linn a scoirfidh an Comhaontú d'fheidhm shealadach a bheith aige nó a dhéanfar é a fhoirceannadh, déanfar na ranníocaíochtaí oibríochtúla leis an gclár nó leis an ngníomhaíocht ábhartha de chuid an Aontais, a íocadh le haghaidh na mblianta ar lena linn a bhí feidhm ag an gComhaontú, a choigeartú i gcomhréir le hAirteagal 7 de. I gcás chláir nó ghníomhaíochtaí de chuid an Aontais ina mbeidh feidhm ag an sásra coigeartaithe agus ag an sásra ceartúcháin uathoibríoch araon, déanfar na ranníocaíochtaí oibríochtúla sin a choigeartú i gcomhréir le hAirteagal 7 den Chomhaontú seo agus a cheartú go huathoibríoch i gcomhréir le hAirteagal 8 de. I gcás chláir nó ghníomhaíochtaí de chuid an Aontais nach mbeidh feidhm ach ag an sásra ceartúcháin uathoibríoch maidir leo, déanfar na ranníocaíochtaí oibríochtúla ábhartha a cheartú go huathoibríoch i gcomhréir le hAirteagal 8 den Chomhaontú seo.

12. Socróidh na Páirtithe de chomhthoil aon iarmhairt eile a ghabhann le cur i bhfeidhm sealadach an Chomhaontaithe seo a fhoirceannadh nó a scor.
13. Ní fhéadfar an Comhaontú seo a leasú ach amháin i scríbhinn de chomhthoil na bPáirtithe. Leanfaidh teacht i bhfeidhm aon leasuithe an nós imeachta céanna is infheidhme maidir le teacht i bhfeidhm an Chomhaontaithe seo mar a fhoráiltear le mír 1 den Airteagal seo.
14. Cuid dhílis den Chomhaontú seo a bheidh sna Prótacail.
15. Tarraingeofar an Comhaontú seo suas i ndúblach sa Bhéarla, sa Bhulgáiris, sa Chróitis, sa Danmhairgis, san Eastóinis, san Fhionlainnis, sa Fhraincis, sa Ghaeilge, sa Ghearmáinis, sa Ghréigis, san Iodáilis, sa Laitvis, sa Liotuáinis, sa Mháltais, san Ollainnis, sa Pholainnis, sa Phortaingéilis, sa Rómáinis, sa tSeicis, sa tSlóvaicis, sa tSlóivéinis, sa Spáinnis, sa tSualainnis, san Ungáiris, agus comhúdarás ag gach téacs. I gcás ina mbeidh malairt tuairime ann maidir le léirmhíniú, is ag an téacs Béarla a bheidh an forlámhas.

Arna dhéanamh i/sa ..., an ... lá de ... sa bhliain ...

Thar ceann an Aontais Eorpaigh

Thar ceann na hAstráile

AN PRÓTACAL
MAIDIR LE COMHLACHAS NA hASTRÁILE
LE FÍS EORPACH – AN CLÁR RÉIME UM THAIGHDE
AGUS UM NUÁLAÍOCHT (2021-2027)

AIRTEAGAL 1

Raon feidhme an chomhlachais

Glacfaidh an Astráil páirt mar thír chomhlachaithe i gColún II ‘Dúshláin Dhomhanda agus Iomaíochas Tionsclaíoch Eorpach’ de Fís Eorpach — an Clár Réime um Thaighde agus um Nuálaíocht (‘an Clár Fís Eorpach’), agus rannchuideoidh sí leis, dá dtagraítear in Airteagal 4 de Rialachán (AE) 2021/695 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 28 Aibreán 2021 lena mbunaítear Fís Eorpach — an Clár Réime um Thaighde agus um Nuálaíocht, lena leagtar síos a rialacha maidir le rannpháirtíocht agus scaipeadh, agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1290/2013 agus (AE) Uimh. 1291/2013 (IO AE L 170, 12.5.2021, lch. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>), agus a chuirtear chun feidhme tríd an gClár Sonrach arna bhunú le Cinneadh (AE) 2021/764 ón gComhairle an 10 Bealtaine 2021 lena mbunaítear an Clár Sonrach lena gcuirtear chun feidhme Fís Eorpach — an Clár Réime um Thaighde agus um Nuálaíocht, agus lena n-aisghairtear Cinneadh 2013/743/AE (IO AE L 167I, 12.5.2021, lch. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/764/oj>), sna leaganacha is cothroime le dáta díobh.

AIRTEAGAL 2

Coinníollacha breise na rannpháirtíochta sa Chlár Fís Eorpach

1. Sula ndéanfar cinneadh maidir le cé acu atá nó nach bhfuil eintitis de chuid na hAstráile incháilithe chun páirt a ghlacadh i ngníomhaíocht a bhaineann le sócmhainní straitéiseacha, leasanna, neamhspleáchas nó slándáil an Aontais faoi Airteagal 22(5) de Rialachán (AE) 2021/695, féadfaidh an Coimisiún Eorpach faisnéis nó dearbhuithe sonracha a iarraidh, amhail:
 - (a) faisnéis maidir le cé acu a deonaíodh nó a dheonófar rochtain chómhálartach d'eintitis an Aontais ar chláir, tionscadail, gníomhartha, gníomhaíochtaí na hAstráile, nó ar chodanna díobh, atá ann cheana agus atá beartaithe, ar cláir, tionscadail gníomhartha, gníomhaíochtaí nó bearta iad atá coibhéiseach leis an ngníomh lena mbaineann den Chlár Fís Eorpach;
 - (b) faisnéis maidir le sásra náisiúnta um scagadh ar infheistíocht a bheith ag an Astráil agus dearbhuithe go ndéanfaidh údaráis na hAstráile tuairisciú chuig an gCoimisiún Eorpach, i gcomhréir le dlíthe agus rialacháin na hAstráile, agus go rachaidh siad i gcomhairle leis maidir le haon chás féideartha i gcás, agus sásra den chineál sin á chur i bhfeidhm, ina bhfaighidh siad eolas faoi infheistíocht eachtrach nó táthcheangal atá beartaithe ag eintiteas atá bunaithe lasmuigh den Astráil, nó atá á rialú ó lasmuigh di, ar eintiteas de chuid na hAstráile, a fuair cistiú ó Fís Eorpach i ngníomhaíochtaí a bhaineann le sócmhainní straitéiseacha, leasanna, neamhspleáchas nó slándáil an Aontais, ar choinníoll go soláthróidh an Coimisiún Eorpach don Astráil liosta de na heintitis ábhartha de chuid na hAstráile tar éis comhaontuithe deontais a shíniú leis na heintitis sin; agus

(c) dearbhuithe nach mbeidh aon cheann de na torthaí, na teicneolaíochtaí, na seirbhísí nó na táirgí arna bhforbairt faoi na gníomhaíochtaí lena mbaineann ag eintitis na hAstráile faoi réir srianta ar a n-onnmhairiú chuig Ballstáit an Aontais le linn na gníomhaíochta agus ar feadh 4 bliana tar éis dheireadh na gníomhaíochta, i gcomhréir le dlíthe agus rialacháin na hAstráile. Roinnfídh an Astráil liosta cothrom le dáta de na hábhair maidir le srianta náisiúnta ar onnmhairiú ar bhonn bliantúil, le linn na gníomhaíochtaí agus ar feadh 4 bliana tar éis dheireadh na gníomhaíochtaí.

2. Féadfaidh eintitis na hAstráile páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí Ard-Stiúrthóireacht an Airmheáin Chomhpháirtigh Taighde (JRC) an Choimisiúin Eorpach, faoi théarmaí agus coinníollacha atá coibhéiseach leis na téarmaí agus na coinníollacha is infheidhme maidir le heintitis an Aontais seachas má tá gá le teorainneacha chun comhsheasmhacht a áirithiú le raon feidhme na rannpháirtíochta a eascraíonn as cur chun feidhme mhír 1 den Airteagal seo.

3. Cuirfear an Astráil ar an eolas ar bhonn rialta maidir le gníomhaíochtaí JRC a bhaineann le rannpháirtíocht na hAstráile sa Chlár Fís Eorpach, go háirithe i gclár oibre ilbhliantúla JRC. Féadfar a iarraidh ar ionadaí ón Astráil freastal mar bhreathnóir ar chruinnithe Bhord Gobharnóirí JRC i ndáil le pointe a bhaineann le rannpháirtíocht na hAstráile sa Chlár Fís Eorpach.

4. I gcás ina gcuirfidh an tAontas an Clár Fís Eorpach chun feidhme trí Airteagail 185 agus 187 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a chur i bhfeidhm, féadfaidh an Astráil agus eintitis na hAstráile páirt a ghlacadh sna struchtúir dhlíthiúla a chruthaítear faoi na forálacha sin, i gcomhréir le gníomhartha dlí de chuid an Aontais a glacadh nó a ghlacfar chun na struchtúir dhlíthiúla sin a bhunú.

5. I bhfianaise rannpháirtíocht na hAstráile i gColún II de Chlár Fís Eorpach, beidh sé de cheart ag ionadaithe ón Astráil páirt a ghlacadh mar bhreathnóirí sa choiste dá dtagraítear in Airteagal 14 de Chinneadh (AE) 2021/764 (an ‘Coiste’) gan cearta vótála agus i ndáil le pointí a bhaineann leis an Astráil nuair a bheidh saincheisteanna a bhaineann le cur chun feidhme Chólún II den Chlár Fís Eorpach á bplé ag an gCoiste. Beidh an rannpháirtíocht sin i gcomhréir le hAirteagal 5 den Chomhaontú. Is de réir grád barainne a aisíocfar costais taistil ionadaithe na hAstráile chuig cruinnithe an Choiste. Maidir le gach ábhar eile, beidh aisíoc costais taistil agus speansais chothaithe faoi réir na rialacha céanna sin is infheidhme maidir leis na hionadaithe ó Bhallstáit an Aontais.

6. Déanfaidh na Páirtithe gach iarracht, faoi chuimsiú na bhforálacha atá ann cheana, lena n-áirítear a ngealltanais idirnáisiúnta agus a ndlíthe agus a rialacháin náisiúnta chun gluaiseacht, lena n-áirítear cuairteanna agus déanamh taighde, agus cónaí sealadach na ndaoine a ghlacann páirt sna gníomhaíochtaí a chumhdaítear leis an bPrótacal seo a éascú agus chun gluaiseacht trasteorann earraí agus seirbhísí atá beartaithe lena n-úsáid i ngníomhaíochtaí den sórt sin a éascú.

AIRTEAGAL 3

Cómhalartacht

Féadfaidh eintitis dhlítheanacha atá bunaithe san Aontas páirt a ghlacadh i gcláir, i ngníomhaíochtaí, i ngníomhartha, i dtionscadail na hAstráile, nó i gcodanna díobh, atá coibhéiseach leis na cinn faoi Chólún II den Chlár Fís Eorpach, i gcomhréir le dlíthe agus rialacháin na hAstráile. I gcás nach soláthróidh an Astráil cistiú, féadfaidh eintitis atá bunaithe san Aontas páirt a ghlacadh trí úsáid a gcuid acmhainní féin.

Soláthraítear an liosta neamh-uileghabhálach de chláir, gníomhaíochtaí, gníomhartha, tionscadail coibhéiseacha na hAstráile, nó codanna díobh, in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an bPrótacal seo.

AIRTEAGAL 4

An Eolaíocht Oscailte

Déanfaidh na Páirtithe cleachtais eolaíochta oscailte a chur chun cinn agus a spreagadh go frithpháirteach le bheith chomh hoscailte agus is féidir agus chomh dúnta agus is gá ina gcláir, ina ngníomhaíochtaí, ina ngníomhartha, ina dtionscadail nó, i gcásanna eisceachtúla, i gcodanna díobh, i gcomhréir le rialacha an Chláir Fís Eorpach agus le dlíthe agus rialacháin na hAstráile.

AIRTEAGAL 5

Rialacha mionsonraithe maidir le ranníocaíocht airgeadais, an sásra coigeartaithe agus an sásra ceartúcháin uathoibríoch.

1. Beidh feidhm ag an sásra ceartúcháin uathoibríoch dá bhforáiltear faoi Airteagal 8 den Chomhaontú i ndáil le ranníocaíocht oibríochtúil na hAstráile leis an gClár Fís Eorpach. Ní bheidh feidhm ag an sásra coigeartuithe dá bhforáiltear faoi Airteagal 7 den Chomhaontú seo i ndáil le rannpháirtíocht oibríochtúil na hAstráile leis an gClár Fís Eorpach.

2. Beidh an sásra ceartúcháin uathoibríoch dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo bunaithe ar fheidhmíocht na hAstráile agus ar fheidhmíocht eintitis na hAstráile sna codanna sin de Cholún II den Chlár Fís Eorpach a chuirtear chun feidhme trí dheontais iomaíocha.

3. Leagtar síos rialacha mionsonraithe maidir le cur i bhfeidhm an tsásra ceartúcháin uathoibríoch dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an bPrótacal seo.

AIRTEAGAL 6

Forálacha críochnaitheacha

1. Fanfaidh an Prótacal seo i bhfeidhm chomh fada agus is gá chun go dtabharfar i gcrích na gníomhaíochtaí uile, na gníomhartha uile, tionscadail uile nó, i gcásanna eisceachtúla, codanna díobh, a mhaoineofar ó Cholún II den Chlár Fís Eorpach, a bhfuil gá leo chun leasanna airgeadais an Aontais a chosaint agus na hoibleagáidí airgeadais uile idir na Páirtithe a eascraíonn as cur chun feidhme an Phrótacail seo.

2. Is cuid dhílis den Phrótacal seo iad na hIarscríbhinní a ghabhann leis:

- (a) Iarscríbhinn I: Rialacha lena rialaítear ranníocaíocht airgeadais na hAstráile leis an gClár Fís Eorpach;
- (b) Iarscríbhinn II Liosta de chláir, gníomhaíochtaí, gníomhartha, tionscadail choibhéiseacha na hAstráile, nó codanna díobh.

RIALACHA LENA RIALAÍTEAR RANNÍOCAÍOCHT
AIRGEADAIS NA hASTRÁILE LEIS AN gCLÁR FÍS EORPACH

- I. Ranníocaíocht airgeadais na hAstráile a ríomh
 1. Bunófar ranníocaíocht airgeadais na hAstráile le Colún II den Chlár Fís Eorpach ar bhonn bliantúil i gcomhréir le hAirteagal 6 den Chomhaontú.
 2. Is é EUR 22 000 000 a bheidh an ranníocaíocht oibríochtúil atá le híoc ag an Astráil le haghaidh bhliain airgeadais an Aontais 2027:
 3. Is i gcomhréir le hAirteagal 6(4) agus (9) den Chomhaontú a bhunófar táille rannpháirtíochta na hAstráile.
- II. Ranníocaíocht oibríochtúil na hAstráile a cheartú go huathoibríoch
 1. Chun an ceartúchán uathoibríoch dá dtagraítear in Airteagal 8 den Chomhaontú agus in Airteagal 5 den Phrótacal seo a ríomh, beidh feidhm ag na módúlachtaí seo a leanas:
 - (a) ciallaíonn ‘deontais iomaíocha’ deontais a dhámhtar trí ghlaonna ar thograí a sheoltar faoi Cholún II den Chlár Fís Eorpach inar féidir na tairbhíthe deiridh a shainaithint tráth a ríomhtar an ceartúchán uathoibríoch. eisiatar tacaíocht airgeadais do thríú páirtithe mar a shainmhínítear in Airteagal 207 den Rialachán Airgeadais;

- (b) i gcás ina síneofar gealltanas dlíthiúil le cuibhreannas, is iad na méideanna carnacha a leithdháiltear ar thairbhíthe is eintitis de chuid na hAstráile na méideanna a úsáidfear chun méideanna tosaigh an ghealltanais dhlíthiúil a bhunú i gcomhréir le miondealú tascach buiséid an chomhaontaithe deontais;
- (c) bunófar méideanna uile na ngealltanas dlíthiúil a chomhfhreagraíonn do dheontais iomaíocha trí úsáid a bhaint as córas leictreonach an Choimisiúin Eorpaigh ‘Trádstóras Sonraí Taighde Seachtrach — Comhchoiteann’ (dá ngairtear ‘eCorda’ anseo feasta), agus asbhainfear iad as an gcóras sin ar an dara Céadaoin i mí Feabhra na bliana N+2;
- (d) ciallaíonn ‘costais neamh-idirghabhálacha’ costais an Chláir Fís Eorpach seachas deontais iomaíocha, lena n-áirítear caiteachas tacaíochta, riarachán clárshonrach, agus gníomhaíochtaí eile, lena n-áirítear go háirithe soláthar, duaiseanna, ionstraimí airgeadais, gníomhaíochtaí díreacha JRC, síntiúis (an Eagraíocht um Chomhar agus Forbairt Eacnamaíochta (ECFE), an Ghníomhaireacht Eorpach um Chomhordú Taighde (Eureka), an Chomhpháirtíocht Idirnáisiúnta um Chomhar maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh (IPEEC), agus an Ghníomhaireacht Idirnáisiúnta Fuinnimh (IEA)), agus saineolaithe (meastóirí, faireachán ar thionscadail).
- (e) measfar gur costais neamh-idirghabhálacha iad méideanna a leithdháiltear ar eagraíochtaí idirnáisiúnta i gcás inarb iad na heagraíochtaí idirnáisiúnta sin na tairbhí deiridh, mura bhfuil an eagraíocht idirnáisiúnta atá i gceist ina comhordaitheoir ar thionscadal agus cistí á ndáileadh ar chomhordaitheoirí eile.

2. Cuirfear an sásra i bhfeidhm mar a leanas:

- (a) ceartúcháin uathoibríocha le haghaidh na bliana N i ndáil le forghníomhú leithreasuithe faoi chomhair gealltanais i leith na bliana N, arna méadú i gcomhréir le hAirteagal 6(5) den Chomhaontú, cuirfear i bhfeidhm iad bunaithe ar shonraí na bliana N agus ar shonraí na bliana N+1 ó eCorda dá dtagraítear i bpointe (c) de mhír 1 de roinn II den Iarscríbhinn seo sa bhliain N+2; is é an méid a bhreithneofar méid na ndeontas iomaíoch faoi Chólún II den Chlár Fís Eorpach a bhfuil sonraí ar fáil ina leith, tráth a ríomhtar an ceartúchán;
- (b) ag tosú i mbliain N+2 agus suas go dtí 2029 agus an bhliain sin san áireamh, déanfar méid an cheartúcháin uathoibríoch a ríomh le haghaidh na bliana N tríd an difríocht idir na nithe seo a leanas a ghlacadh:
 - (i) méid iomlán na ndeontas iomaíoch arna gcionroinnt leis an Astráil nó le heintitis na hAstráile faoi Chólún II den Chlár Fís Eorpach mar ghealltanais a rinneadh maidir le leithreasuithe buiséid na bliana N; agus,
 - (ii) méid ranníocaíocht oibríochtúil na hAstráile le haghaidh na bliana N arna iolrú faoin gcóimheas idir:
 - (A) méid na ndeontas iomaíoch arna dtabhairt ar leithreasuithe faoi chomhair gealltanais le haghaidh na bliana N faoi Chólún II d'Fhís Eorpach, arna méadú i gcomhréir le hAirteagal 6(5) den Chomhaontú; agus
 - (B) iomlán na leithreasuithe buiséadacha údaraithe faoi chomhair gealltanais le haghaidh na bliana N faoi Chólún II den Chlár Fís Eorpach, lena n-áirítear costais neamh-idirghabhálacha.

III. Íocaíocht rannaíocht airgeadais na hAstráile agus íocaíocht an cheartúcháin uathoibríoch is infheidhme maidir le ranníocaíocht oibríochtúil na hAstráile

1. Cuirfidh an Coimisiún Eorpach an fhaisnéis seo a leanas in iúl don Astráil a luaithé is féidir agus tráth nach déanaí ná tráth eisiúna an ghlaio ar chistí do bhliain airgeadais an Aontais:
 - (a) méid na ranníocaíochta oibríochtúla dá dtagraítear i mír 2 de roinn I den Iarscríbhinn seo;
 - (b) méid na táille rannpháirtíochta dá dtagraítear in Airteagal 6(9) den Chomhaontú; agus,
 - (c) ón mbliain N+2 maidir leis an gcuid den Chlár Fís Eorpach ina bhfuil gá leis an bhfaisnéis sin chun an ceartúchán uathoibríoch, leibhéal na ngealltanais a tugadh i bhfabhar eintitis na hAstráile faoi Chlár II den Chlár Fís Eorpach arna miondealú de réir bhliain chomhfhreagrach na leithreasuithe buiséadacha agus leibhéal iomlán gaolmhar na ngealltanais a ríomh.
2. I mí an Mheithimh ar a dhéanaí i ngach bliain airgeadais de chuid an Aontais, eiseoidh an Coimisiún glao ar chistí chuig an Astráil a chomhfhreagraíonn dá ranníocaíocht faoin bPrótacal seo.

Leis an nglao ar chistí, déanfar foráil maidir le híocaíocht ranníocaíocht na hAstráile tráth nach déanaí ná 45 lá tar éis eisiúint an ghlaio ar chistí.

I gcás na chéad bhliana de chur chun feidhme an Phrótacail seo, eiseoidh an Coimisiún Eorpach an glao ar chistí, laistigh de 60 lá ó dháta thús an chur i bhfeidhm shealadaigh, i gcomhréir le hAirteagal 15(2) den Chomhaontú.

3. In 2029, léireofar sa ghlaio ar chistí méid an cheartúcháin uathoibríoch is infheidhme maidir leis an ranníocaíocht oibríochtúil a íocfar le haghaidh na bliana N-2. I mbliain airgeadais an Aontais 2029, an méid a eascraíonn as an gceartúchán uathoibríoch a chur i bhfeidhm maidir leis an ranníocaíocht oibríochtúil a íocfaidh an Astráil in 2027, beidh sé dlite don Astráil nó dlite uaithi.
4. Íocfaidh an Astráil a ranníocaíocht airgeadais faoin bPrótacal seo i gcomhréir le roinn III den Iarscríbhinn seo. In éagmais íocaíocht na hAstráile faoin dáta dlite, seolfaidh an Coimisiún litir mheabhrúcháin fhoirmiúil.

Is é an toradh a bheidh ar aon mhoill ar íocaíocht na ranníocaíochta go n-íocfaidh an Astráil ús mainneachtana ón dáta dlite ar aghaidh ar an méid atá gan íoc.

Is é an ráta úis ar mhéideanna is infhaighte nach n-íoctar ar an dáta dlite an ráta arna chur i bhfeidhm ag an mBanc Ceannais Eorpach ar a phríomhoibríochtaí athmhaoinithe, mar a fhoilsítear i sraith C d'*Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*, a bheidh i bhfeidhm ar an gcéad lá féilire den mhí ina mbeidh an dáta dlite, agus é sin méadaithe faoi thrí phointe céatadáin go leith.

LIOSTA DE CHLÁIR, GNÍOMHAÍOCHTAÍ, GNÍOMHARTHA,
TIONSCADAIL CHOIBHÉISEACHA NA hASTRÁILE,
NÓ CODANNA DÍOBH

Is mar chláir, gníomhaíochtaí, gníomhartha, tionscadail na hAstráile, nó codanna díobh, atá coibhéiseach le Colún II den Chlár Fís Eorpach a mheasfar an liosta neamh-uileghabhálach seo a leanas:

- An Clár um Fhuinneamh In-athnuaite a Chur Chun Cinn;
- Luasaire Ardacmhainneachtaí Straitéiseacha;
- Ionad na hAstráile um Thaighde Idirnáisiúnta Talmhaíochta;
- Clár na Lárionad Taighde Comhoibríoch;
- Ciste Nuálaíochta na hAstráile;
- Clár Náisiúnta um Dheontais Iomaíocha;

An Chomhairle Náisiúnta um Thaighde Sláinte agus Leighis: Ionaid Barr Feabhais Taighde, Deontais Smaointe, Scéimeanna Comhoibríocha Idirnáisiúnta, Deontais Imscrúdaitheora, Tionscadail Chomhpháirtíochta, Deontais Sineirge, Glaonna Spriocdhírithe ar Thaighde.